

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

5 septembre 2005

PROPOSITION DE LOI

modifiant l'arrêté royal n°50 du 24 octobre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs salariés afin de permettre aux travailleurs salariés de poursuivre leur activité au-delà de l'âge normal de la pension dans le but d'augmenter le montant de celle-ci

(déposée par MM. François-Xavier de Donnea et Daniel Bacquelaine)

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

5 september 2005

WETSVOORSTEL

tot wijziging van koninklijk besluit nr. 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers, teneinde de werknemers in staat te stellen hun beroepsactiviteit na de gangbare pensioenleeftijd te blijven uitoefenen en aldus hun pensioenbedrag te verhogen

(ingediend door de heren François-Xavier de Donnea en Daniel Bacquelaine)

RÉSUMÉ

Les auteurs de la proposition de loi constatent que certains travailleurs pensionnés bénéficient d'une pension réduite du fait d'une carrière incomplète.

La faculté de poursuivre leur activité professionnelle au-delà de l'âge normal de la pension, tout en renonçant à cette pension, leur permettrait de valoriser des années de travail complémentaires et aussi d'améliorer le montant de leur pension.

Ce nouveau statut comporterait diverses dispositions relatives au montant de la pension, à la durée de l'activité autorisée, aux cotisations sociales et aux conditions d'incapacité de travail et de chômage.

SAMENVATTING

De indieners van dit wetsvoorstel stellen vast dat bepaalde gepensioneerden een lager dan gebruikelijk pensioen ontvangen ingevolge een onvolledige loopbaan.

Door die werknemers de mogelijkheid te bieden na de gangbare pensioenleeftijd nog een beroepsactiviteit uit te oefenen (waarbij zij dan wel afstand zouden doen van dat pensioen), kunnen zij die bijkomende beroepsactieve jaren valoriseren en aldus hun pensioenbedrag wat hoger doen uitvallen.

De hier voorgestelde, nieuwe regeling bevat diverse bepalingen met betrekking tot het pensioenbedrag, de toegestane duur van de activiteit, de sociale bijdragen en de voorwaarden inzake arbeidsongeschiktheid en werkloosheid.

<i>cdH</i>	: Centre démocrate Humaniste
<i>CD&V</i>	: Christen-Democratisch en Vlaams
<i>ECOLO</i>	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
<i>FN</i>	: Front National
<i>MR</i>	: Mouvement Réformateur
<i>N-VA</i>	: Nieuw - Vlaamse Alliantie
<i>PS</i>	: Parti socialiste
<i>sp.a - spirit</i>	: Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.
<i>Vlaams Belang</i>	: Vlaams Belang
<i>VLD</i>	: Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 51 0000/000 : Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif

QRVA : Questions et Réponses écrites

CRIV : Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)

CRABV : Compte Rendu Analytique (couverture bleue)

CRIV : Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)

PLEN : Séance plénière

COM : Réunion de commission

MOT : Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 51 0000/000 : Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer

QRVA : Schriftelijke Vragen en Antwoorden

CRIV : Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene koft)

CRABV : Beknopt Verslag (blauwe kft)

CRIV : Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
(PLEN: witte kft; COM: zalmkleurige kft)

PLEN : Plenum

COM : Commissievergadering

MOT : Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Alors que l'opportunité existe dans le régime des travailleurs indépendants, les travailleurs salariés ne peuvent valoriser en matière de pension, les années de travail exercées au-delà de l'âge normal de la pension. Certains de ceux-ci, dont la carrière trop courte est assortie d'une pension réduite, souhaiteraient cependant pouvoir prolonger cette carrière au-delà des limites prévues par la loi et ainsi valoriser en matière de pension ces années complémentaires.

Ce faisant, ils renonceraient évidemment à percevoir la pension à laquelle ils ont droit, fut-elle mineure, et ce pour la durée de la carrière complémentaire.

Cette activité serait considérée comme un travail normal en ce qui concerne les réglementations fiscales et sociales. Cependant, cette forme particulière d'activité professionnelle, compte tenu de l'âge de ces travailleurs, et considérant que l'objectif fondamental est d'accumuler des années de travail complémentaires effectives, doit comporter certaines réserves en matière de droit aux indemnités pour incapacité de travail ou de chômage. C'est en ce sens que les éventuelles indemnités en cause seraient plafonnées au taux de la pension à laquelle le travailleur avait droit à l'âge normal de la pension et assorties d'une durée maximale de six mois. Ces modalités sont de nature à éluder une utilisation opportuniste de ce statut particulier, d'une part, et à valoriser les périodes de travail effectif, d'autre part.

Il importe, par ailleurs, de déterminer une limite raisonnable à cette faculté de carrière complémentaire; une durée de cinq ans, à savoir répondant au 70ième anniversaire peut être considérée comme opportune eu égard à la capacité physique et professionnelle du travailleur. De plus, étant donné le caractère exceptionnel du dispositif mis en place par cette proposition de loi, il est nécessaire d'imposer des limites aux périodes assimilables. C'est pourquoi ne seront prises en considération que les périodes relevant du chômage involontaire, de l'incapacité de travail pour maladie et accident et des maladies professionnelles.

Cette proposition s'inscrit logiquement dans le cadre de la politique générale qui se veut attentive aux «petites pensions». Procurer une pension décente est un objectif poursuivi par le gouvernement. La formule que nous proposons est un mécanisme souple qui va permettre aux travailleurs salariés de décider s'ils veulent

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Anders dan in de regeling voor zelfstandigen kunnen de werknemers de arbeidsjaren die zij na de pensioenleeftijd presteren, niet laten meetellen bij de berekening van hun pensioenbedrag. Werknemers met een te korte loopbaan krijgen een verlaagd pensioen uitgekeerd; daarom zou een aantal onder hen ook na de wettelijke pensioenleeftijd nog willen werken, maar dan moeten die bijkomende jaren, zoals hier voorgesteld, wél in aanmerking kunnen komen voor de berekening van het pensioenbedrag.

Gedurende die bijkomende beroepsloopbaan zouden die werknemers uiteraard afstand doen van het - lage - pensioen waarop zij normaal gezien aanspraak maken.

Uit een fiscaal- en sociaalrechtelijk oogpunt zouden de aldus uitgeoefende beroepsactiviteiten worden beschouwd als gewone arbeid. Gelet op de leeftijd van de betrokkenen en op hun fundamentele bedoeling daadwerkelijk bijkomende arbeidsjaren te presteren, betreft het hier een specifieke arbeidsvorm die bijgevolg gepaard moet gaan met een aantal beperkingen inzake het recht op uitkeringen wegens arbeidsongeschiktheid of werkloosheid. Met name zouden de eventuele uitkeringen niet hoger mogen liggen dan het pensioenbedrag waarop de werknemer op de gebruikelijke pensioenleeftijd recht zou hebben gehad en zouden ze maximaal slechts gedurende zes maanden mogen worden uitbetaald. Dergelijke nadere voorwaarden moeten een oneigenlijk gebruik van deze specifieke regeling tegengaan, alsook de periodes waarin daadwerkelijk arbeid wordt verricht valoriseren.

Voor het overige is het van belang aan die mogelijkheid tot loopbaanverlenging een redelijke tijdslimiet te koppelen, te weten vijf jaar of tot de zeventigste verjaardag van de betrokkene. Die leeftijd lijkt opportuun, afgaande op de fysieke en professionele capaciteiten van mensen uit die leeftijdscategorie. Aangezien het hier bovendien een uitzonderlijke regeling betreft, is het noodzakelijk ook de gelijkgestelde periodes aan beperkingen te onderwerpen. Daarom zullen alleen de periodes in aanmerking komen van onvrijwillige werkloosheid, arbeidsongeschiktheid wegens ziekte of ongeval, alsook afwezigheid ingevolge een beroepsziekte.

Dit wetsvoorstel past naadloos in het algemene beleid ten behoeve van de «bescheiden» pensioenen. De regering heeft zich voorgenomen iedereen een fatsoenlijk pensioen te verschaffen. De hier voorgestelde formule behelst een soepel mechanisme dat de werknemers in staat stelt zelf te beslissen of zij willen blijven

continuer à travailler pour augmenter le nombre d'années prises en compte dans le calcul de leur pension et ainsi bénéficier d'une pension plus élevée.

COMMENTAIRES DES ARTICLES

Article 2

Cette disposition permet au travailleur salarié d'ajouter des années de carrière au calcul d'une pension jugée insuffisante. Pour déterminer la limite permettant de considérer qu'une pension est ou non suffisante, il est fait référence à la moyenne nationale des carrières servant de base aux pensions du secteur. De manière pragmatique, il est proposé de limiter au 70ième anniversaire la possibilité du travail complémentaire. Les périodes complémentaires de travail, normalement soumises aux règles de la sécurité sociale, seront comptabilisées pour le calcul final de la pension.

La disposition prévue au § 1er a essentiellement pour objectif de valoriser des années de travail complémentaires. Il importe donc que celles-ci soient le plus effectives possible, exception pouvant être faite pour une période limitée de chômage ou de maladie. Afin d'éviter toute utilisation opportuniste de périodes d'inactivité indemnisées, celles-ci seront limitées à six mois, au terme desquels la mise à la pension deviendra obligatoire et définitive.

La législation en matière de pensions valorise en termes de carrière utile certaines périodes assimilées. Compte tenu de la spécificité et du caractère exceptionnel du présent dispositif, ne seront assimilables que les périodes relevant du chômage involontaire, de l'incapacité pour maladie – et ce dans les limites prévues au § 2 – ainsi que des accidents du travail et de maladies professionnelles.

François-Xavier DE DONNEA (MR)
Daniel BACQUELAINE (MR)

werken, teneinde het aantal voor de berekening van hun pensioen meetellende jaren te verhogen en aldus een hoger pensioen te genieten.

COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 2

Deze bepaling biedt de werknemer de mogelijkheid loopbaanjaren toe te voegen aan de berekening van een ontoereikend geacht pensioen. Om de bovengrens te bepalen aan de hand waarvan kan worden uitgemaakt of een pensioen al dan niet toereikend is, wordt verwezen naar het nationaal gemiddelde van de loopbanen dat dient als grondslag voor de pensioenen van de sector. In de feiten wordt voorgesteld de mogelijkheid van bijkomende arbeid te beperken tot de 70^e verjaardag. De bijkomende periodes van arbeid, die normaal vallen onder de regels van de sociale zekerheid, zullen in aanmerking worden genomen voor de eindberekening van het pensioen.

Het bepaalde in § 1 heeft voornamelijk tot doel de bijkomende arbeidsjaren in aanmerking te nemen. Het is dus van belang dat die jaren zo effectief mogelijk gepresteerd werden, waarbij een uitzondering kan worden gemaakt voor een beperkte periode van werkloosheid of ziekte. Om ieder opportunistisch gebruik van vergoede periodes van inactiviteit te voorkomen, worden die periodes beperkt tot zes maanden, na afloop waarvan de pensionering verplicht en definitief wordt.

De pensioenwetgeving neemt bepaalde gelijkgestelde periodes in aanmerking als loopbaantijd. Rekening houdend met de specifieke en uitzonderlijke aard van die bepaling, zullen alleen de periodes van onvrijwillige werkloosheid en van arbeidsongeschiktheid wegens ziekte – binnen de perken waarin § 2 voorziet – alsmede de periodes als gevolg van arbeidsongevallen en beroepsziekten kunnen worden gelijkgesteld.

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 11 de l'arrêté royale n° 50 du 24 octobre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs salariés, abrogé par la loi du 20 juillet 1990, est rétabli dans la rédaction suivante:

«Art. 11.— § 1er Les travailleurs salariés, ayant atteint l'âge normal de la pension, auxquels les périodes d'occupation effectives et assimilées ne permettent pas d'assurer une pension jugée suffisante peuvent, tout en renonçant à leur pension, continuer à exercer une activité professionnelle, jusqu'à l'âge de septante ans, dont la durée utile vient s'ajouter au calcul de la carrière justifiant une pension de retraite.

Par pension suffisante, il y a lieu d'entendre une pension reposant sur un nombre d'années de carrière égal à la moyenne des années de pension de l'exercice précédent. Le Roi établit annuellement ladite moyenne.

§ 2. Les travailleurs bénéficiant de la dérogation visée au § 1er qui perdent leur emploi, pendant la période d'activité visée au § 1er, perçoivent une allocation de chômage équivalente au montant de la pension à laquelle ils avaient droit avant de bénéficier de la dérogation visée au § 1er. Après six mois d'inactivité due au chômage, ininterrompue ou fractionnaire, il est mis fin d'office au statut prévu au § 1er. Le travailleur est admis à la pension au taux auquel il avait initialement droit avant de bénéficier de la dérogation visée au § 1er, augmenté des bonifications complémentaires.

Les travailleurs bénéficiant de la dérogation prévue au § 1er qui présentent une incapacité de travail pour maladie ou accident telle que prévue par la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994, pendant la période d'activité, visée au § 1er bénéficient d'une indemnité de maladie équivalente au montant de la pension à laquelle ils avaient droit avant de bénéficier de la dérogation visée au § 1er. Après six mois d'incapacité de travail pour maladie ou accident, ininterrompue ou fractionnaire, il est

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 11 van het koninklijk besluit nr. 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers, opgeheven bij de wet van 20 juli 1990, wordt hersteld in de volgende lezing:

«Art. 11.— § 1. De werknemers die de normale pensioenleeftijd hebben bereikt en die op grond van hun effectieve en gelijkgestelde periodes van arbeid geen toereikend geacht pensioen krijgen, kunnen, daarbij weliswaar afstand doend van hun pensioen, tot de leeftijd van zeventig jaar een beroepsactiviteit blijven uitoefenen waarvan de nuttige duur wordt gevoegd bij de berekening van de loopbaan die een rustpensioen rechtvaardigt.

Onder toereikend pensioen moet worden verstaan een pensioen dat berust op een aantal loopbaanjaren dat gelijk is aan het gemiddelde van de pensioenjaren van het vorige jaar. De Koning bepaalt jaarlijks het voormelde gemiddelde.

§ 2. De werknemers die het voordeel van de in § 1 bedoelde afwijking genieten en die gedurende de in § 1 bedoelde periode van activiteit hun werk verliezen, krijgen een werkloosheidsvergoeding die gelijk is aan het bedrag van het pensioen waarop ze recht hadden alvorens het voordeel van de in § 1 bedoelde afwijking te genieten. Na zes maanden van al dan niet onderbroken inactiviteit als gevolg van werkloosheid, wordt ambtshalve een einde gemaakt aan het in § 1 bedoelde statuut. De werknemer is pensioengerechtigd aan het tarief waarop hij aanvankelijk recht had, alvorens het voordeel van de in § 1 bedoelde afwijking te genieten, verhoogd met de bijkomende bonificaties.

De werknemers die het voordeel van de in § 1 bedoelde afwijking genieten en die gedurende de in § 1 bedoelde periode van activiteit arbeidsongeschikt worden wegens ziekte of ongeval zoals bedoeld in de wet van 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, krijgen een ziekte-uitkering die gelijk is aan het bedrag van het pensioen waarop ze recht hadden alvorens het voordeel van de in § 1 bedoelde afwijking te genieten. Na zes maanden al dan niet onderbroken arbeidsonge-

mis fin d'office au statut prévu au § 1er. Le travailleur est dès lors admis à la pension au taux auquel il avait initialement droit avant de bénéficier de la dérogation visée au § 1er, augmenté des bonifications complémentaires.

§ 3 . Lorsque les travailleurs bénéficient de la dérogation visée au § 1er , par exception à l'article 34 de l'arrêté royal du 21 décembre 1967 portant règlement général du régime de pension de retraite et de survie des travailleurs salariés, sont seules assimilées à des périodes de travail:

1° les périodes de chômage involontaire, limitées à six mois conformément au § 2;

2° les périodes d'incapacité de travail pour cause de maladie ou d'invalidité, limitées à six mois, conformément au § 2;

3° les périodes au cours desquelles l'intéressé bénéficie d'une indemnité d'incapacité de travail en vertu de la législation sur la réparation des dommages résultant des accidents du travail ou relative à la réparation des dommages résultant des maladies professionnelles et à la prévention de celles-ci.».

23 juin 2005

François-Xavier DE DONNEA (MR)
Daniel BACQUELAINE (MR)

schiktheid wegens ziekte of ongeval, wordt ambtshalve een einde gemaakt aan het in § 1 bedoelde statuut. De werknemer is pensioengerechtigd aan het tarief waarop hij aanvankelijk recht had, alvorens het voordeel van de in § 1 bedoelde afwijking te genieten, verhoogd met de bijkomende bonificaties.

§ 3. Als de werknemers het voordeel van de in § 1 bedoelde afwijking genieten, worden, bij uitzondering op artikel 34 van het koninklijk besluit van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers, alleen met arbeidsperiodes gelijkgesteld:

1° de periodes van onvrijwillige werkloosheid, die overeenkomstig § 2 worden beperkt tot zes maanden;

2° de periodes van arbeidsongeschiktheid wegens ziekte of invaliditeit, die overeenkomstig § 2 worden beperkt tot zes maanden;

3° de periodes tijdens welke de betrokkene een arbeidsongeschiktheidsuitkering krijgt krachtens de wetgeving betreffende de schadevergoeding voor arbeidsongevallen of de wetgeving betreffende de schadeloosstelling voor en de voorkoming van beroepsziekten.».

23 juni 2005